

Latin – språk och kultur

- något för dig som är språkintresserad!

Vad har du för nytta av att studera latin – språk och kultur?

- Du kommer att förstå de moderna språken bättre. 60% av orden i engelskan kommer från latinet (eller grekiskan). När du skaffar dig god kunskap om latinska basord får du med dig nyckeln till latinets dotterspråk (franska, spanska, italienska, portugisiska m.fl.). Du får en viss förmåga att passivt förstå de romanska språk som du inte har studerat direkt, jfr lat. **quattuor** fyra, fra. **quatre**, spa. **cuatro**, it. **quattro**, port. **quatro**. Många svåra ord i svenskan kommer dessutom att begripa bättre.

'Det är mänskligt att fel.'

- Du lär dig förstå innebörden av ett antal kända citat och sentenser på originalspråket. Du har säkert redan mött t.ex. **Navigare necesse est. Att segla är nödvändigt. Carpe diem! Ta vara på dagen! Alea iacta est. Tärningen är kastad. Veni, vidi, vici. Jag kom, jag såg, jag segrade.**

'I vinet (kommer) sanningen (fram)'

- Du får möjlighet att förstå många vetenskapers fackspråk. Latinet används i dag inom bl.a. botanik (växtnamn som **viola tricolor** styvmorsviol, eg. trefärgad viol), zoologi (t.ex. **vespa** geting), medicin (t.ex. **fractura** brott på ben) och juridik (t.ex. **alibi** annorstädes). Praktiskt taget alla nya tekniska termer går tillbaka till latinska (eller grekiska) ordstammar (t.ex. **motor** framdrivare, **mobil** rörlig telefon). Också näringslivets och reklamens språk influeras av latinet: **Domus** hus, **Securitas** säkerhet, **Semper** alltid, **Volvo** jag rullar, **Dux** ledare.

- Du lär dig latinska förstavelser och ordstammar och får större språklig säkerhet: **sub-trah**-era (dra undan), **dis-trah**-era (dra åt olika håll), **trans-port**-era (bära över), **ex-port**-era (bära, föra ut), **in-klud**-era (inne-sluta), **ex-klud**-era (ute-sluta), **ab-dik**-era (av-säga sig), **re-vid**-era (åter se igenom) etc.
- Genom att studera text på originalspråket kommer du också i närkontakt med människor som för årtusenden sedan uttryckte sina känslor, tankar och erfarenheter, t.ex. Catullus dikt: *Odi et amo. Quare id faciam, fortasse requiris.// Nescio, sed fieri sentio et excrucior* ('Hata jag måste men älskar ändå. Men varför? Jag vet ej. Blott att så verkligen är, känner jag sorgen med kval'). Deras levande texter har inspirerat generationer av poeter, dramatiker och romanförfattare över hela Europa.
- Det antika Rom har spelat en roll inte bara för litteratur, utan också för tankar och idéer om samhället. Det gäller inte bara grundläggande begrepp om hur ett samhälle kan organiseras, som folkstyre och republik, utan också rättsväsendet mer konkret. Ordet juridik härstammar f.ö. från latinet (*ius, iuris* 'rätt')
- Byggnadskonsten utvecklades under romarriket. Valvslagning och byggandet av akvedukter (*aquaeductus* 'vattenledning') var bland mycket annat romerska specialiteter. Den grekisk-romerska arkitekturen har inspirerat den västerländska byggnadskonsten in i våra dagar.
- Nyfikenhet på historia och äldre kulturer är ofta ett viktigt motiv för många val av kurser i *Latin - språk och kultur*. Kunskap om latinet och den romerska kulturen lägger grunden för en förståelse av dagens Europa.

Lär dig latin – alla tiders språk!

Kursen *Latin - språk och kultur 1* är på Humanistiska programmet, inriktning Språk, ett fast karaktärsämne. Ämnet består av tre kurser, nämligen 1, 2 resp. 3 om vardera 100 poäng. Kurs 1 erbjuds lämpligen i årskurs 2 för att det därefter ska bli möjligt att studera ytterligare kurs för dem som så önskar. Härtill kommer att elever på kulturinriktningen kan välja *Latin - språk och kultur 1* som programfördjupning eller individuellt val.

Teckningar av Staffan Lindén

Genom svårigheter till stjärnorna

